

DOM STAREJŠIH LENDA
IDŐSEBB POLGÁROK OTTHONA LENDVA
SLOMŠKOVO NASELJE 7
9220 LENDAVA
www.dslendava.si
info@dslendava.si

**PROGRAM DELA SOCIALNO VARSTVENE STORITVE POMOČ DRUŽINI NA DOMU V OBČINI
KOBILJE ZA LETO 2025**

Lendava, november 2024

UVOD

Kadar si posamezniki in družine ne morejo sami zagotoviti socialne varnosti, so upravičeni do pomoči, ki jo v okviru aktivne socialne politike zagotavlja država in lokalna skupnost.

Sistem socialnega varstva zajema:

- storitve, programe in druge oblike pomoči, katerih namen je preprečevati nastajanje socialnih stisk in težav,
- storitve, programe, prejemke in druge oblike pomoči, ki so namenjeni reševanju socialnih stisk in težav,
- javna pooblastila, naloge in ukrepe, ki jih izvajalcem socialnega varstva nalagajo zakoni in drugi predpisi,
- načrtovanje, razvoj, spremljanje in evalvacijo vseh elementov sistema socialnega varstva in socialne zaščite.

Osnovna načela za izvajanje sistema socialnega varstva v Republiki Sloveniji so zagotavljanje človekovega dostojanstva in socialne pravičnosti, spodbujanje prostovoljstva in solidarnosti (ob hkratnem prizadevanju posameznika za lastno socialno varnost in socialno varnost njegovih družinskih članov), opolnomočenje posameznikov in skupin z namenom preprečevanja in blaženja socialnih stisk, spodbujanje medgeneracijske povezanosti, proste izbire in individualizirane obravnave.

V izvajanje sistema socialnega varstva so vključeni:

- država, lokalne skupnosti in institucije socialnega zavarovanja kot regulatorji in financerji,
- javne, zasebne neprofitne in nevladne organizacije kot izvajalci,
- posamezniki, družina, sorodstvo, organizacije za samopomoč, prostovoljske organizacije in drugi, ki sestavljajo socialna omrežja uporabnikov sistema socialnega varstva, pri programih, namenjenih invalidom, pa še zlasti invalidske in humanitarne organizacije.

Domovi za starejše so med različnimi oblikami varstva starejših najbolj uveljavljeni in imajo najdaljšo tradicijo, vendar so neenakomerno razporejeni po posameznih področjih, kar je izjemno pomembno v času, ko uporabniki želijo bivati v domačem okolju blizu svojega doma in skupnosti v kateri je preživel aktivni del življenja.

O DOMU

Dom starejših Lendava Idősebb Polgárok Otthona Lendva je javni socialnovarstveni zavod, katerega ustanovitelj je Vlada Republike Slovenije. Dom se je skozi tri desetletja razvil v sodoben center za starejše, ki nudi celovito oskrbo in podporo svojim uporabnikom. Nahaja se v prijetnem okolju občine Lendava, kjer zagotavlja kakovostno bivanje, zdravstveno nego ter številne aktivnosti za ohranjanje telesnega in duševnega zdravja. Dom je prilagojen potrebam starejših, vključno s tistimi, ki potrebujejo paliativno oskrbo ali pomoč pri vsakodnevnih dejavnostih. S svojim strokovnim in predanim kadrom ustvarja prijetno, varno ter spoštljivo okolje za vse uporabnike.

V Domu stanovalcem nudimo bivanje v sodobno opremljenih sobah, številne aktivnosti v skupnih prostorih, zdravstvenemu stanju primerno prehrano, pomoč in postrežbo, zdravstveno nego in socialno oskrbo v skladu z veljavno zakonodajo s področja socialnega varstva in zdravstva. Dom izvaja storitve s

ciljem zadovoljevanja osebnih potreb stanovalcem in z namenom, da se stanovalcem zagotovi prijetno bivanje in dobro počutje.

Kapaciteta doma znaša 160 postelj. Dom izvaja tudičasne namestitve, dnevno varstvo in storitev pomoči na domu.

Obstoječe kapacitete Doma starejših Lendava **niso zadostne** glede na število prošenj za namestitve. Na ravni območne enote Murska Sobota ni zadostnega števila mest za 4,5 % ciljne skupine (starejši od 65 let), ob enem pa kapacitete niso enakomerno porazdeljene po regiji, prav tako pa potrebnih kapacitet še ni na razpolago.

O STORITVI POMOČI NA DOMU

Stanje se na področju organiziranja in zagotavljanja pomoči na domu v splošnem izboljšuje, **storitev je bila v okviru mreže javne službe pravno-formalno zagotovljena v vseh občinah upravne enote Lendava, kar predstavlja 7 od 212 slovenskih občin.**

Dom starejših Lendava predstavlja enega od skupno 75 izvajalcev pomoči na domu in enega od 73 izvajalcev, ki je dejansko izvajal storitev. Dom starejših Lendava s svojim programom izvajanja pomoči na domu skrbi za uporabnike v skupno 7 občinah znotraj upravne enote, kar predstavlja skoraj dvakratnik povprečja, saj v povprečju en izvajalec izvaja pomoč na domu v **2,9** občin.

Z vključitvijo Doma starejših Lendava v izvajanje storitev pomoči na domu, se je v preteklosti povečal dostop do storitve, saj je storitev zagotovljena vsak dan v tednu. Tako so občine v UE Lendava postale del skupine občin s pozitivnim trendom povečevanja dostopnosti storitev uporabnikom.

Občina Kobilje je ena od občin v kateri je s pomočjo Doma starejših Lendava storitev dostopna tako dopoldne kot tudi popoldne. Takšna dostopnost storitve je prisotna v 171 občinah od 212 v katerih se je izvajala storitev pomoči na domu. Dom starejših Lendava lahko s ponosom predstavi, da od 171 občin v Sloveniji zagotavlja v 7 občinah storitev dopoldne in popoldne.

IZVAJANJA STORITVE POMOČI NA DOMU

Naš Dom že več let izvaja storitev pomoč družini na domu. Z razvojem storitve želi Dom občanom občine Kobilje ponuditi celovit nabor storitev, da bodo lahko izbirali med več vrstami storitev.

Ob boljši dostopnosti storitev oskrbe na domu bodo občani Občine Kobilje lahko dlje časa živeli v domačem okolju, kjer se bodo lažje pripravili tudi na morebitno namestitve v celodnevno obliko socialnovarstvene storitve institucionalno varstvo. Ob poznavanju potreb uporabnika dnevnega varstva bomo tudi lažje prilagajali storitve ob kasnejši vključitvi v celodnevni program institucionalnega varstva.

Z izvajanjem storitve pomoči družini na domu pomembno prispevamo k razbremenitvi svojcev, ki zaradi zaposlitve ne morejo zagotoviti oskrbe, nege in varnosti svojim sorodnikom, uporabniki pa ob pomoči oskrbovalcev še vedno lahko živijo v domačem okolju. Pomoč je prilagojena uporabnikom in njihovim svojcem, glede na potrebe, ki jih opredelijo ob podaji vloge in ob informiranju o storitvi in sklenitvi dogovora.

Dom bo storitve izvajal vse dni v letu, dopoldan in popoldan, tudi med vikendi in državnimi prazniki, v obsegu največ dvajset ur tedensko na upravičenca. Čas izvajanja oskrbe ni krajši od 30 minut, kar je

tudi najkrajša obračunska enota. Storitve bodo temeljile z uporabnikom pripravljenem načrtu pomoči, katerega cilj bo ureditev in olajšanje vsakodnevnega življenja.

Upravičenci do socialne oskrbe na domu so osebe, ki jim preostale psihofizične sposobnosti omogočajo, da z občasno organizirano pomočjo socialnih oskrbovalk lahko bivajo v znanem domačem okolju dlje časa. Tako se čas za vključitev v institucionalno varstvo v zavodu, v drugi družini ali v drugi organizirani obliki prestavi na kasnejši čas.

Upravičenci socialno varstvene storitve pomoči na domu so:

- osebe **stare nad 65 let**, ki zaradi starosti ali pojavov, ki spremljajo starost, niso sposobne za popolnoma samostojno življenje,
- **osebe s statusom invalida** po zakonu o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb, ki po oceni pristojne komisije ne zmorejo samostojnega življenja, če stopnja in vrsta njihove invalidnosti omogočata občasno oskrbo na domu,
- **druge invalidne osebe**, ki jim je priznana pravica do tuje pomoči in nege za opravljanje večine življenjskih funkcij,
- **kronično bolni in osebe z dolgotrajnimi okvarami zdravja**, ki nimajo priznanega statusa invalida, pa so po oceni pristojnega centra za socialno delo brez občasne pomoči druge osebe nesposobne za samostojno življenje,
- **hudo bolni otrok ali otrok s težko motnjo v telesnem ali težko in najtežjo motnjo v duševnem razvoju**, ki ni vključen v organizirane oblike varstva.

Pomoč na domu je strokovno voden proces in organizirana oblika praktične pomoči, pri kateri sodeluje strokovni delavec, neposredni izvajalec oskrbe, upravičenec ter ključni ali odgovorni družinski člani.

Socialno varstvena storitev pomoči na domu poteka v dveh delih:

- Prvi del storitve predstavlja ugotavljanje upravičenosti do storitve, pripravo in sklenitev dogovora o obsegu, trajanju in načinu opravljanja storitve. Organiziranje ključnih članov okolja, izvedbo uvodnih srečanj med socialnimi oskrbovalkami, uporabnikom in družino.

Storitev je potrebno voditi, koordinirati, usmerjati in evidentirati. Pomembno je sodelovanje z upravičenci dogovora ter sodelovanje in reševanje zapletenih življenjskih situacij.

Spremljamo potek zadovoljstva uporabnika, za ta namen izvedemo tudi letno anketo zadovoljstva uporabnikov in njihovih svojcev.

Spremljamo delo socialnih oskrbovalk in jim nudimo podporo pri njihovem delu z individualnimi razgovori, z izvajanjem supervizije in intervizije, prav tako pa izvedemo anketo zadovoljstva zaposlenih v vsakem letu.

- Drugi del zajema neposredno izvajanje storitve na domu uporabnika po dogovorjenih vsebinah, obsegu in trajanju.

Pomemben cilj ki ga zasledujemo je, da občanom občine Kobilje ob pojavu potreb zagotovimo kvalitetno storitev. Upoštevamo njihove individualne želje ter pri izvajanju storitev se trudimo za vzpostavitev delovnega odnosa, ki temelji na dobrem sodelovanju z uporabniki in njihovimi svojci. Pomembno je prilagajanje storitve glede na želje, potrebe in zdravstveno stanje uporabnika.

Pomoč na domu in njen obseg prilagodimo potrebam posameznega uporabnika.

Storitev pomoč na domu lahko obsega naslednje vrste pomoči:

- pomoč pri temeljnih dnevnih opravilih (pomoč pri oblačenju, slačenju, pomoč pri umivanju, hranjenju, opravljanju osnovnih življenjskih potreb, vzdrževanje in nega osebnih ortopedskih pripomočkov);
- gospodinjsko pomoč (prinašanja enega pripravljenega obroka ali nabava živil in priprava enega obroka hrane, pomivanje uporabljene posode, osnovno čiščenje bivalnega dela prostorov z odnašanjem smeti, postiljanje in osnovno vzdrževanje spalnega prostora);
- pomoč pri ohranjanju socialnih stikov (vzpostavljanje socialne mreže z okoljem, s prostovoljci in s sorodstvom, spremljanje upravičenca pri opravljanju nujnih obveznosti, informiranje ustanov o stanju in potrebah upravičenca ter priprava upravičenca na institucionalno varstvo).

Do pomoči na domu, je upravičen uporabnik, ki potrebuje najmanj dve različni opravili/storitvi iz dveh različnih sklopov opravil.

Cilji, ki jih zasledujemo pri našem delu so:

- da ljudje potrebni pomoči, čim dalj časa ostanejo in živijo v domačem okolju, kjer imajo tudi svojo socialno mrežo sorodnikov, prijateljev in znancev.
- dvig kakovosti opravljenih storitev
- zagotavljanje uporabnikom in zaposlenim ustrezne pogoje za izvajanje storitve pomoči na domu
- ustvariti pogoje, da bi starejši, bolni in invalidi čim dalj časa živeli doma, ostali aktivni v svoji občini
- upoštevanje individualnih želja uporabnikov
- maksimalno prilagajanje željam in potrebam uporabnikov
- hiter odziv in iskanje ustrezne rešitve osebi ki potrebuje pomoč
- oskrbo na domu dopolnjevati po potrebi z dnevnim varstvom ali institucionalnim varstvom
- zagotavljanje ustreznega toplega obroka uporabnikom pomoči na domu z kuhinje Doma starejših Lendava
- vzpostavljanje dobrega sodelovanja z uporabniki in njihovimi svojci
- vključevanje drugih strokovnjakov s specifičnimi znanji iz Doma starejših Lendava, kot pomoč in dvig kvalitete storitev za uporabnika
- delati z ustrezno programsko opremo, ki omogoča natančno načrtovanje in spremljanje izvajanja storitve pomoči na domu.
- Sodelovanje z drugimi službami (patronažna služba, Csd, Socialna služba bolnišnice, itd..)

Naši uporabniki potrebujejo največ pomoči pri:

- Oblačenju in slačenju
- Pri umivanju
- Pomoč pri opravljanju osnovnih življenjskih potreb
- Postiljanje in osnovno vzdrževanje spalnega prostora
- Osnovno čiščenje bivalnega dela prostorov z odnašanjem smeti

Sama storitev je zelo dinamična, saj uporabniki pogosto prehajajo med različnimi storitvami - bodisi se odločijo za storitev celodnevne varstva bodisi prihaja do daljših hospitalizacij ali vključitev v negovalni oddelek bolnišnice. Obenem zaznavamo porast povpraševanja v času dopustov svojcev in v obdobjih, ko gre za t. i. paliativno oskrbo, kjer so uporabniki zaradi napredovalih bolezenskih stanj vključeni le za krajši čas.

ZAKLJUČEK

Za izvajanje pomoči na domu razpolagamo s kadri, ki bodo ključnega pomena (diplomirane medicinske sestre, fizioterapevt, delovni terapevt, srednje medicinske sestre, socialne oskrbovalke). Dom bo v okviru pomoči družini na domu nudil tudi storitve, ki so ključne za pomoč osebam na domu (kuhinja in dostava hrane, pranje in likanje perila, čiščenje stanovanja,časne namestitve, družabno življenje, prireditve v domu).

Naš cilj je, da občanom občine Kobilje, ob pojavu potreb zagotovimo kvalitetne storitve na enem mestu. Pri načrtovanju storitve in neposredni socialni oskrbi se bodo upoštevale individualne želje uporabnika, pri izvajanju storitev pa se bomo trudili vzpostaviti delovni odnos, ki bo temelj za dobro sodelovanje z uporabniki in njihovimi svojci.

Dom starejših Lendava, kot izvajalec storitve pomoči na domu, lahko tudi načrtuje kapacitete za kratkotrajne namestitve uporabnikov, pri katerih je prišlo do akutnih poslabšanj zdravstvenega stanja, in potrebujejo zahtevnejšo obliko pomoči, hospitalizacija pa ni ustrezna rešitev. Prav tako lahko oskrbo na domu dopolnujemo z dnevnim varstvom, dokler se zdravstveno stanje ali splošno počutje ne izboljša.

Na podlagi analize podatkov od leta 2008 do danes ugotavljamo, da se je delež vključenih uporabnikov skozi leta spreminjal, vendar cilj, določen v Resoluciji o nacionalnem programu, ni bil dosežen. Resolucija predvideva vključitev 3 % prebivalcev, starih 65 let ali več.

Razvoj storitve omejuje predvsem pomanjkanje kadrovskih virov. Večina oseb, ki opravi usposabljanje za delo socialne oskrbe na domu, tega dela po zaključku izobraževanja ne želi opravljati ali pa nimajo ustreznih pogojev za njegovo izvajanje, saj je ključnega pomena za izvajanje storitve mobilnost. Menimo, da je nujno poglobiti sodelovanje z izvajalci NPK usposabljanj, kar se z novim ministrstvom odpira kot priložnost. Ministrstvo namreč na kadrovskem področju uvaža dodatne spodbude za kandidate, ki se bodo vključili v NPK programe usposabljanja.

Goran Kuzma, direktor

